

GOST AUTOR

Iz ugla stranih investitora: Poslovna klima u 2012.

Kostin Bork, predsednik Saveta stranih investitora

Privreda Srbije i prosperitet cele zemlje u velikoj meri zavise od stranih direktnih investicija. Takva pozicija nameće sledeće pitanje: šta je moguće uraditi u 2012. godini kako bi se privuklo više stranih investitora?

Porast stranih direktnih investicija danas postaje važniji nego ikada, posebno imajući u vidu krizu u evro zoni, kao i izborni period u Srbiji. Oba faktora, i eksterni i interni, uticaće na nivo investicija u Srbiji u tekućoj godini. Konkurencija među zemljama u regionu je u toku, a željeni ishod bilo bi ostvarenje cilja da većina potencijalnih investitora posmatra Srbiju kao najpoželjniju destinaciju za investicije u regionu.

Dalje unapređenje poslovnog okruženja od najvećeg je značaja za ostvarivanje tog cilja. Kada se osvrnemo na poslovnu klimu u 2011, moramo da zaključimo da nam predstoji još mnogo posla.

Gledajući dugoročno, iznosimo naše predloge koji se odnose na očekivane promene koje bi pozitivno uticale na srpsku privredu: nastavak procesa evropskih integracija; obezbeđivanje predvidljivog i stabilnog poslovnog okruženja; donošenje svih relevantnih i važnih podzakonskih akata u cilju podsticanja boljeg i doslednijeg sprovođenja zakona; odlučnije ukidanje nepotrebne birokratije; jasna i transparentna pravila za podršku preduzećima (politika subvencija) i jasan plan za zaustavljanje korupcije.

Savet stranih investitora smatra da bi nastavkom ekonomske integracije sa Evropskom unijom Srbija imala velike koristi od ubrzanog prihvatanja uspostavljenih standarda EU. To bi pogodovalo jeftinijem uvozu, većem prilivu stranih direktnih investicija i većem izvozu. Trebalo bi pohvaliti intenzivnu zakonodavnu aktivnost Vlade Srbije tokom čijeg mandata je usvojeno više od 700 zakona. Verujemo da strani investitori dele sa Vladom isti cilj – da se Srbija transformiše u zemlju sa jakom i konkurentnom privredom. Iz tog razloga, čvrsto preporučujemo nadležnim organima da veću pažnju posvete donošenju svih važnih podzakonskih akata

kojima bi se obezbedilo bolje i doslednije sprovođenje zakona u budućnosti.

Obezbeđivanje predvidljivog i stabilnog poslovnog okruženja važno je za sve investitore – bili oni domaći ili strani. Svi akteri se slažu da je predvidljiv regulatorni okvir ključni preduslov za prevazilaženje teškog perioda svetske ekonomske krize. Nažalost, moramo da primećimo da najnovija dešavanja u pogledu regulatornog okvira nisu optimistična. Zabrinuti smo zbog naglih i brojnih izmena srpskog regulatornog okvira koje su se dogodile u poslednjoj nedelji decembra 2011, tokom kojih je došlo do ubrzanog usvajanja više od 70 propisa. Takođe, snažno se protivimo načinu na koji su ove izmene nedavno nametnute privatnom sektoru – u većini slučajeva, bez prethodnih konsultacija. Pozivamo nadležne organe da ponovo uspostave dobru praksu blagovremenog uključivanja investitora u konsultacije o regulatornim izmenama. Jedino na taj način možemo da budemo pravi partneri u procesu tranzicije srpske ekonomije na njenom putu ka integraciji sa međunarodnim tržištima.

Osim toga, smanjenje birokratije, kao i uspostavljanje jasnih i transparentnih pravila za podršku preduzećima, doprinelo bi smanjenju korupcije u zemlji. Politiku subvencija trebalo bi unapred dogovoriti na nacionalnom nivou i sprovesti je na transparentan način. Takođe, proces javnih nabavki trebalo bi da ima jasne kriterijume kako bi se omogućila poštena konkurencija. Na kraju, zalažemo se za fleksibilnije propise kojima se reguliše oblast radnih odnosa, a kojima bi se povećala stopa zaposlenosti. Zakon o radu nameće određene obaveze koje ne odgovaraju potrebama poslodavaca u praksi, pa bi pozitivni koraci u tom pravcu bili dobrodošli.

Konačno, želeo bih da potvrdim spremnost našeg udruženja da bude pouzdan partner Vladi Srbije u procesu reformi. Nadamo se pozitivnom ishodu naših zajedničkih napora – konkurentnijem srpskom tržištu u bliskoj budućnosti.